

*Citation:*

I. Boerema, Levensbericht L.D. Eerland, in:  
Jaarboek, 1977, Amsterdam, pp. 164-166

Levensbericht van

## **L. D. Eerland**

(25 februari 1897–29 juni 1977)

door I. Boerema

Eerland werd in 1897 in Rotterdam geboren als zoon van een onderwijzer. Deze vertrok in 1905 met zijn gezin naar Indonesië in een zelfde betrekking. Eerland bracht dus zijn kinderjaren daar door en dit werd misschien ook een van de redenen, dat hij in latere jaren daar weer terugkeerde om er veel en hoogst belangrijk werk te verrichten. Reeds in 1910 werd hij door zijn ouders naar Nederland teruggezonden om in Rotterdam het Gymnasium te kunnen bezoeken. Aansluitend studeerde hij medicijnen in Utrecht, welke studie hij reeds in 1921 voltooide. Niet genegen in de huisartsenpraktijk te gaan ging hij meteen door in de heelkunde en de vrouwenartsenijkunde om zich te bekwamen tot specialist. Reeds hierbij kwam zijn grote en brede belangstelling aan het licht. Talrijk waren zijn leermeesters, in Amsterdam, Rotterdam en Utrecht. Even veelvuldig waren de plaatsen, waar hij nadien als chirurg en vrouwenarts werkzaam was, zowel in Academische als niet-Academische klinieken. Het begin vond plaats in Batavia bij Professor Lesk, gevolgd door vele andere plaatsen. Veruit het meeste belang, vooral voor de geneeskunde op vooral Java, was zijn benoeming tot leider van het H.V.A. ziekenhuis in Paree, een onbetekenend plaatsje ten zuiden van Soerabaja. Hier kwamen zijn grote capaciteiten pas volledig tot uiting. Maar opgesloten in dit dorpje was hij geenszins. Spoedig waren zijn ijver, zijn werkkraft, zijn grote kennis van de chirurgie, praktisch zowel als theoretisch, doch vooral ook zijn bereidheid iedereen te helpen, die hem nodig had, bekend bij zowel patiënten als andere chirurgen en dus werd hij herhaaldelijk uit zijn werk getrokken naar elders ten behoeve van anderen. En door zijn grote onderzoeken over het verdere verloop bij zijn patiënten was hij een gaarne geziene gast en spreker op de Javaanse chirurgenvergaderingen. Bijzonder graag sprak hij daar over het kropvraagstuk in Oost-Java, waarvan hij een geweldige ervaring had; ofschoon eigenlijk ieder deel der heelkunde zijn intense belangstelling had. Dat daarbij ook de lepra zijn interesse had en hij zelfs staaroperaties verrichtte, mag niet verbazen.

Door dit alles deed zich in 1937 het grote wonder voor, dat Eerland uit dit kleine dorp werd weggehaald en benoemd tot hoogleraar in Groningen. Zijn benoeming werd bekritiseerd, doch Eerland trok zich daar niets van aan, maar stortte zich onmiddellijk in het werk en ging daarmee op zijn eigen reeds bekende wijze voort. Want wel was de hoeveelheid werk eindeloos groot, maar Eerland was onversaagd; tot zijn emeritaat toe. Zijn werkkraft was onvoorstelbaar groot. De successen van de toegepaste heelkunde en zijn theoretische kennis daarvan waren zo aanzienlijk, dat alle kritiek spoedig verstomde en plaats maakte voor een diep respect.

Hij onderhield nauwe contacten met buitenlandse collega's. Vooral bleek zijn



L. D. EERLAND  
(25 februari 1897–29 juni 1977)

internationale roem bij de in Groningen in de vijftiger jaren meermalen jaarlijks georganiseerde, internationaal druk bezochte, cursus in de thoraxchirurgie. Geen wonder dat talrijke eerbewijzen van binnen- en buitenland toestroomden.

Voor die hem niet goed kenden leek deze man altijd rustig en bedaard; hij sprak kalm en nooit met nadruk. Maar die hem beter kenden wisten, dat achter deze stille gevel een heftige liefde voor de chirurgie huisde, die aan bezetenheid grensde. Alles werd er aan opgeofferd; weemoedig kon hij in stille ogenblikken soms zeggen, dat veel liefs daardoor aan hem was voorbij gegaan. Doch daaraan was voor een man als hij, met een dergelijk karakter, niet te ontkomen.

De chirurgen hebben hem vooral voor ogen zoals hij was in de jaren vijftig; een voorbeeld, dat verbijsterend leek. Zijn tomeloze energie, met die van enkele andere werkers, voerde de chirurgie in ons land op tot een hoogte, die misschien nooit eerder bereikt werd. Zij stimuleerden met hun voorbeeld de jongeren tot grote daden en tot diepzinnige beschouwingen, waartoe ze anders misschien de moed niet zouden hebben gehad. Het zal de vraag zijn of de Nederlandse chirurgen dit hoge peil zullen weten te handhaven.

De levenscurve van deze uitzonderlijke man was steil en liep zeer hoog op om daar lange tijd te blijven. De neergang was verdrietig, maar hijzelf aanvaardde dat als een natuurlijke zaak.

En daarom zullen de Nederlandse chirurgen Eerland in ere houden bij de herinnering aan een periode, waarin deze begaafde man met zijn geweldig voorbeeld van kracht, praktisch en theoretisch, hun een voorbeeld was.

Bijna alleen deze herinnering blijft bij de chirurgen, maar deze is dan ook onuitwisbaar.